Järjestöjen strateginen vaikuttaminen nyt

Järjestöjen strateginen vaikuttaminen

Järjestämissuunnitelmassa kirjauksia on kansalaisjärjestöjen kanssa tehtävästä yhteistyöstä.

- Tämä saanut ministeri Saarikon huomion.

- **Maakuntastrategiaprosessi käynnistyy**
  > järjestöstrategia, miten ja millainen?
- **Maakuntavaalit 28.10.18?**
- **Tulossa myös maakunnallinen osallisuussuunnitelma ja hyvinvointisuunnitelma**
- **Kuntien uusi rooli mm. elinvoiman vahvistajina**
  - Elinvoimapajat

Kansalaisjärjestöjen kanssa tehtävästä yhteistyöstä kirjattua:

- Maakunnan tehtävien ja palveluiden järjestämisessä hyödynnetään monipuolisesti järjestöjen tarjoamia mahdollisuuksia erityisesti kansalaisten osallisuuden tukemisessa ja vahvistamisessa, kansalais- ja asiakastiedon tuottamisessa sekä hyvinvoinnin ja terveyden ja alueiden elinvoiman edistämisessä.

- Maakuntaan perustetaan maakunnan ja järjestöjen yhteistyön periaatteita linjaava **neuvottelukunta** sekä laaditaan erillinen **järjestöstrategia**.

- Neuvottelukunnan ja järjestöstrategian tarkoituksena on vahvistaa maakunnan ja järjestöjen pitkäjänteisiä kumppanuuksia, keskinäistä luottamusta ja vuorovaikutusta sekä edistää järjestöjen toimintaedellytyksiä.

- Tehtävien ja palveluiden järjestämisessä huomioidaan myös **järjestöjen rooli toiminnan kehittäjinä sekä palveluiden tuottajina.**

➢ ***Miten KS Järjestöareena ehdotuksia konkretisoi tai kommentoi?***

Keski-Suomi 2020

Järjestäminen tulevassa Keski-Suomen maakunnassa

KS Järjestöareena 26.1.2018

http://www.ks2020.fi/jarjestaminen/

Keski-Suomi 2020

Järjestämissuunnitelma kokoaa yhteen maakunnan vastuut

- Järjestämissuunnitelma on konkreettinen suunnitelma siitä, miten tuleva maakunta aikoo **järjestää** sille laissa asetetut velvoitteet
  - Mukana mm. kaikki maakuntapalvelut, valtionhallinnon siirtyvät tehtävät, pelastuslaitoksen tehtävät sekä sosiaali- ja terveyspalveluiden tehtävät
  - Sisältää palveluverkon alustavan määrittelyn, yhteistyön eri toimijoiden kanssa, valvontatehtävät, rahoitustehtävät, asiakas- ja palveluohjauksen jne.
- Järjestämissuunnitelma määrittää myöhemmässä vaiheessa myös sen, miten maakuntaan ohjautuva miljardi jakautuu eri palveluiden kesken
- järjestäminen ja tuottaminen erotetaan toisistaan maakuntalain mukaisesti

Keski-Suomi 2020

Järjestämisen ja tuottamisen ero

POLITIIKKA

VAIKUTTAMIS-TOIMIELIMET

Järjestäminen

- Tarpeiden selvittäminen
- Tavoitteiden asettaminen
- Rahojen kohdentaminen
- Palveluiden, etuisuuksien ja viranomaistehtävien määrittely
- Myöntämiskriteereiden määrittely

- Asiakasmaksujen määrittely
- Asiakas- ja palveluohjauksesta sekä integroinnista huolehtiminen
- Tuotannon linjauksista päättäminen
- Tuottajien kriteereistä päättäminen

Valvontasuunnitelman vahvistaminen1111

Asiakkuuk-sien hallinta | Asiakas-ohjaus | Palvelu tarpeen arvio | Palvelu-päätös | Tuottajien hyväksyntä | Korvaukset tuottajille | Tuottajien valvonta

ASUKAS-DEMOKRATIA

ASIAKAS-RAADIT YMS.

Tuottaminen

Tuottaa palveluja järjestäjän määrittelemien sisältöjen ja laatuvaatimusten mukaisesti

- **Päättää omista toimitiloistaan**
- **Päättää henkilöstöstään**
- **Päättää tukipalveluistaan**

Suoran valinnan palvelut
- Yksityiset tuottajat
- Julkiset tuottajat

Asiakassetelipalvelut
- Yksityiset tuottajat
- Julkiset tuottajat

Ei-valinnan vapauden piirissä olevat palvelut
- Julkiset tuottajat
- Yksityiset tuottajat julkisen tuottajan alihankkijana

Järjestämisen ja tuottamisen erot

Järjestäjä

- Asukkaiden tarpeiden selvitys
- Asiakaslähtöiset palveluketjut
- Päättää, mitä palveluita ja etuisuuksia maakunnassa tarjotaan sekä mitä viranomaistehtäviä maakunta tuottaa
- Määrittää, paljonko kyseisten palveluiden tuottamisesta maksetaan palveluntuottajalle (on se konsernin oma palveluntuottaja tai markkinoilla toimiva kilpailija)
- Päättää, millä ehdoilla palvelua myönnetään asiakkaille
- Määrittää palveluista perittävät asiakasmaksut
- Vastaa, että eri toimijoiden tuottamat palvelut toimivat yhteen asukkaan parhaaksi (i**ntegraatio**) ja että asiakkaat ymmärtävät kokonaisuuden ja saavat tarvittaessa ohjausta toimivan palvelukokonaisuuden muodostamiseksi
- Päättää tuotannon linjauksista siltä osin, että tuottaako maakunta ne itse, ovatko ne ns. asiakassetelipalveluita, henkilökohtaisella budjetilla vai kuuluvatko ne asiakkaiden suoran valinnan piiriin
- Päättää, **millä kriteereillä tuottajat voivat palvelua tuottaa sekä asettaa laatuvaatimukset**
- Valvoo palveluntuottajia **laadun** toteutumista
- Laatii järjestämissuunnitelman, jonka hyväksyy maakuntavaltuusto

Tuottaja = maakunnan palvelutuotanto tai markkinoilla kilpaileva taho

- Tuottaa palveluita asiakkaille järjestäjän päättämällä ehdoilla
- Päättää järjestäjän asettamien ehtojen pohjalta itsenäisesti, miten tai missä toimipisteissä palvelut toimivat
- Laatii oman liiketoimintasuunnitelmansa
- Päättää omasta henkilökunnastaan ja sen laajuudesta oman liiketoimintasuunnitelmansa mukaisesti
- Varmistaa, että järjestäjän määrittelemät ehdot täyttyvät esimerkiksi henkilöstön koulutusvaateiden osalta
- Saa tuottamisesta järjestäjän määrittelemän korvauksen
- Vastaa siitä, että järjestäjän asettama integraatio eri palveluiden välillä toimii ja tulee noudatetuksi
- Ei voi valita asiakkaitaan
- Vastaa omavalvontasuunnitelman laatimisesta

Vahva järjestäjä

- Vahva järjestäjä varmistaa palveluiden asiakaslähtöisyyden
- Järjestäjä määrittää hoitoketjut ja sujuvat palveluprosessit, jotka hyväksytään järjestämissuunnitelmassa
- Järjestäjä voi asettaa viranomaisprosesseille käsittelyajat ja valvoa niiden noudattamista
- Myös palveluiden saatavuutta voidaan määrittää esim. kilometri- tai aikaperustein
- Vahvalla järjestäjällä on oikeus puuttua havaittuihin epäkohtiin sekä sanktioida ne
- **Palveluntuottajat eivät siten sanele, mitä palvelua ja milloin he asiakkaalle tarjoavat vaan määräysvalta säilyy aina järjestäjällä!**

Maakunnan tehtävät ja palvelut järjestetään niin, että ne:

- Muodostavat asiakaslähtöisiä, selkeitä, kokonaisvaltaisia, oikea-aikaisia ja vaikuttavia palvelukokonaisuuksia ja palvelupolkuja sekä vakiintuneita asiakas-, hoito- tai hoivasuhteita
- Vahvistavat ja monipuolistavat kestävällä tavalla kasvua tukevaa elinkeinorakennetta sekä edistävät talouden kasvua
- Tukevat ja vahvistavat väestön toimintakykyä ja arkiympäristöissä sekä häiriötilanteissa pärjäämistä
- Painottuvat ennaltaehkäiseviin varhaisen tuen palveluihin
- Parantavat elinympäristön laatua, kestävää alue- ja yhdyskuntarakennetta sekä saavutettavuutta
- Edistävät vesien- ja ympäristönsuojelua, kulttuuriympäristöjen hoitoa ja luonnon monimuotoisuuden suojelua
- Tukevat kuntien elinkeino- ja hyvinvointistrategioiden linjauksia ja tavoitteita
- Varmistavat, että asiakas- ja potilastiedot ovat aina reaaliaikaisesti järjestäjän, palvelutuottajien ja asiakkaan asioista/hoidosta vastaavien ammattilaisten sekä kansalaisten itsensä saatavilla eri toimijoiden käyttämistä tietojärjestelmistä riippumatta. Kansalaisille tarjotaan mahdollisuus – sekä heitä aktivoidaan – omien hyvinvointi- ja terveystietojensa täydentämiseen ja tuottamiseen
- Kannustavat väestöä omatoimisuuteen sekä vastuunottamiseen omasta ja läheistensä hyvinvoinnista ja terveydestä
- Vähentävät alueiden välisiä ja sisäisiä kehityseroja ja kannustavat käytettävissä olevien voimavarojen täysimääräiseen käyttöönottoon kestävällä tavalla
- Parantavat alueiden omia vahvuuksia ja erikoistumista sekä edistävät niiden kulttuuria
- Vahvistavat ja lisäävät kansalaisten osallisuutta ja sosiaalisia verkostoja
- Tukevat ja vahvistavat vanhemmuutta sekä lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia
- Tukevat ja vahvistavat väestön osaamista, työkykyä ja edellytyksiä työllistyä
- Kannustavat ja edistävät väestöä hakeutumaan maakunnan sisällä ja maakuntien välillä alueille, joissa on työllistymisen mahdollisuuksia
- Tukevat ja vahvistavat maahanmuuttajien kotoutumista
- Mahdollistavat ikääntyvää väestöä heidän itsensä niin halutessaan siirtymään asumaan palveluiden ääreen kuntakeskuksiin
- Tarjoavat kansalaisille mahdollisuuksia valita itselleen parhaiten sopivia palveluntuottajia

Keski-Suomi 2020

Järjestämissuunnitelma luo pohjaa palvelutuotannon organisoitumiselle

- Kun järjestämissuunnitelma hahmottuu, alkaa julkinen toimija pohtimaan, miten se organisoi palvelunsa tavoitteisiin vastaamiseksi
  - Millainen konsernirakenne maakuntaan muodostuu
  - Onko yksi vai useampia liikelaitoksia
  - Yhtiöitetäänkö jotain palveluita
  - Millaisia palveluita ja yksiköitä liikelaitoksissa on
  - Millainen johtamisjärjestelmä kokonaisuudelle muodostuu
  - Millaisia tukipalveluita palvelutuotanto ja konserni tarvitsee?
- Konkreettisesti suunnittelu käynnistyy keväällä 2018
- Suunnittelua tehdään laajassa yhteistyössä eri työyhteisöjen ja henkilöstöjärjestöjen kanssa

Keski-Suomi 2020

Suunnitelmaluonnos yhteiseen ideointiin!

Keski-Suomi
2020

Ensimmäinen versio suunnitelmasta yhteiseen ideointiin

- Ensimmäinen versio suunnitelmasta on hyvin keskeneräinen ja palvelukuvaukset vaihtelevat suuresti tarkkuustasoltaan
- Euroja ei myöskään ole vielä kohdennettu
- Suunnitelma julkaistaan kuitenkin jo nyt ja toivotaan asukkailta, järjestöiltä, yrityksiltä ja henkilöstöltä kommentteja siitä, onko suunta oikea
- Yhteissuunnittelu on uudenlainen tapa, jota maakunta haluaa jatkossa hyödyntää
- Palautetta toivotaan mm. palvelukokonaisuuksien ryhmittelystä, palveluiden rajapinnoista jne.
- Myös uutta rohkeaa ideointia kaivataan osin jo nykymallia kuvaavien palvelumallien uudistamiseksi!

Kommentointia verkossa sekä eri työryhmissä

- Kommentointia varten on perustettu OtaKantaa – verkkokeskustelu https://www.otakantaa.fi/fi/hankkeet/201/
- Keskustelua voivat kommentoida asukkaat, järjestöt, yritykset, uudistuksessa mukana olevien organisaatioiden päätöksentekijät, vaikuttamistoimielimet (vanhus- ja vammaisneuvostot sekä nuorisovaltuustot) sekä kaikki muut aiheesta kiinnostuneet
- Henkilöstölle avataan oma keskustelu sisäisesti käytössä olevalle alustalle
  - Keskustelut käydään esimiesten johdolla

Keski-Suomi 2020

Järjestämissuunnitelman käsittely (ainakin nämä)

- JKL Vanhus- ja vammaisneuvostot
- Lape-järjestöjen aamukahvit 16.1. > jatkuu 9.2
- Kosken vammaispalveluverkosto
- Kukoistava kotihoito -kärkihanke
- Valikkoverkosto 25.1.
- Työllisyyspoliittiset toimijat 26.1.
- Järjestöjen sote- ja maakuntapäivä 9.2.
  - Työpajat (5):
  - Vammais-, päihde- ja mielenterveystyö, lapset, nuoret ja perheet, nuoret aikuiset ja aikuiset, ikäihmiset
- Maakuntaan henkilöstöä luovuttavat työyhteisöt
- Missä muualla?

Konkreettisia ehdotuksia?

- **Miten mahdollisimman monipuolisesti hyödynnetään järjestöjen tarjoamia mahdollisuuksia**
    - osallisuuden tukemisessa ja vahvistamisessa
    - kansalais- ja asiakastiedon tuottamisessa sekä
    - hyvinvoinnin ja terveyden ja alueiden elinvoiman edistämisessä?

- Millainen on maakunnan ja järjestöjen yhteistyön periaatteita linjaava **neuvottelukunta**, mitä se tekee?

- Millä prosessilla laaditaan **järjestöstrategia**?